

Baani Ceeci Koy by Alhassane Abdou

Niamey, Niger 2003

Tuula kwaara, manti kala kwaara beeri, ya dini mo no a gonda ceeci gumo lakkal kaney mo goono kwaara ra. A ga to sanga kwaara way cindi hinka cine kan ga Tuula kwaara habo dan ; kwaara no kan alfarey nda kurkey no margu ga sinji. Dumi hinka wo mana bay ga di care taali ba kaydiya waate. Jiiri ga bu, jiiri ga tunu, kala irkoy kaga jiiri laalo salati i ga. Kaydiya mana boori, laabo ga koogu, subu mana te dabari kulu mongu.

Dogoney ceeci yan fondo ra no, alsuma ga ka Alsuma kulu i ga alfagey marganu ga du ga irkoy gwaarey a ma kande i se dogney – sanda wo go day ga kamkam no Tuula kwaara borey ga no, susubay kulu no kala boro ma di nan kan alman hinka wala hari kan bisa ya dini go ga ziya kala i ma i wi wala i ma bu harey se. Kan taabo to canfay ga, bonkono na kwaara borey marganu ga du ga salan ise.

Ay na war marganu, ay ma du ga salan war se misa kan ay di taaso wo bon kan go ga iri kwaaro wo kankam. A sinda gwaarey kan iri mana te, amma hari kulu no iri mana di, dan hari kulu no nda a wane alwaato mana to a si ka. Wo ne wo sabbu se no ay na jinde dan war ga, boro kulu ma di nga kambo do hare fondo hanno kan go a se kan ga koy ga iri wa taabo wo. Hala ay ga koy ga sanno no war se, ay gonda ay niyya fo kan ay ga toonandi war do ; nga de ga ti, da ay ga du, iri ma boro yan samba kwaarey ra, nan kulu kan iri kwaara ize go, a ma kande nga gaakasina iri ma di hala iri ga sanda wo bonza. Amiiru sanno banda ga, kwaara borey no na sanno sambu nan kan i toonandi ngey bonkoono do kan ngey kwaara sanda laabo kulu no a windi, a siino boro kan sinda hara nela koogandi laabo kan go ga iri kwaara wo taabandi, ya diniga a ma na to iri ma ne iri ma boro yan dan kwaarey ra, zama wone mo hala ga ka sohon nooru no a ga ba. Wone wo banda ga nan kulu kan ni go no ni ga bay kan ni dira ga na wala baasa, jayze fo nan hu ya dini ga a ma na to dontoni.

Sanni kuuku banda ga, jama koy ga kar ga say. Sanda di ga laala hala ba dayey kan ga kwaara borey ga hari nan no kougu. Susubay kulu kala wayborey ma dira hari kan ga to kilo gu (5) cine ga du hari kan ga kande hayyay se hu yan. Hari kulu kan ga ti gaabi koy kan go kwaara ra, kan gonda saha no zuru ga dira albeeri zeeney wayborey nda zanka buuna nan. Talkatara

ye ga misa sandandi ga toton, zama dala si, dala jiney si kan ga hini ga taas day.

Hari kan ga nan i wane kwaara almaney masi mulsu se no tuula kwaara borey ga konda ngey hawey ga nwaayandi Momosay kwaara ra. Subo dini ceeci yango ra no, alman yag koma bonkoono izo adamu se ga huro fari waani yag ra. Almaney ba yango se, i mongu Adamu se gaayi yag. Kan fari koyey koy ga ma laabaro, i gurgey ga du hinne no Adamu ngey kabey ra, nan kan i na kara kala a bu, i ye ga Almaney di ga dag fouryera ra jirbi hinka banda ga kan adamu mana ka hu, baabo koy ga a ceeci

Hala a ga huro Momosay kwaara ra, boro yag na kubay nda Laabaro. Kan a huro kwaara ra, a na ce taamu kala bonkoono kwaara, nan kan a koy ga toonandi a do nga dira mafaaro. WA tini ga Momosay bonkono mo tu a se.

Ay ma sanney kulu kan ni ci, day wo kan ay ga ba ni ga, ga ti ni ma faham kan ni izo na hasaraw bambata yag te no iri kwaara wo se. Ni hawey ga koma ni izo se, nan kan, i koy ga fari iddu (6) nwaayandi. Wone wo sabbu se no fari koyey mana hari kulu batu a ga, kala i na a karu kala a to a se aloomar sanni ga, i ye ga almaney mo dag fureyere.

Amiiru ay ma ni sanney kulu, amma wo kan ay ga ba ay ma ni ha nda ga ti, hala inaadamize na taali te manti ga banandi no?, Koyne mo, ay mana tammaha hala kwaara koy ga bare kwaara ra wone yag dumey ma te. Amma ay wo ga bay kan ay si te kan kulu, zama ay zo si bu, ay almaney mo ma darey.

Ay ma ni niyya, ay ba no ay ma hanse day ni alhaalo beeri nda ni, amma wo kan ay ga ci nise ga ti, gaabi si ni no almaney ya dini mo no hini si ni no nday. Hari kulu kan ni ga hini ga te, wala hari kulu kan war ba, kulu iri baara.

Waato kan tuula bonkono ye hu, a deede nga almiyaalo se, wa ti dini ga, a na kwaara borey marganu ga laabar tonandi i do.

Ay saabu gumo kan war ka ga tu ay se. Sanda wo kan go ga iri kankamu, si boro kulu se tugurey ra, Amma wone wo si na nan

iri ma iri bon yeeti ganda, hala borey ma iri taamu. Boro kulu hima ga dag mo nga lakkaley ra kan irkoy kan na sanda wo sallati iri ga, ga hiniga sambu ga ka iri bon.

Ay ga ba ay ma ci war se no, kan ay kwaara Adamu na andunnya nan ; wone wo manti kala Momosay kwaara borey kabe goy no. Ay wane almaney kan Adamu ga kuru no koma a se ga huro fari waani yan ra ; ngey wo binde, mana hari kulu batu, kala i na karu kala a bu, wa - ti dini ga, i na almaney kulu di ga koy ga dag furyeere. nwaara kulu kan ay te i bonkono se kulu kay yaamo, A to nan kan iri ze care ga bumbo - De wo kan ay ga ba war ga , ga ti war ma war bon lakkal, kan se i gonda iri wane. War di harey laalo kan ra iri go, hari kulu kan ga ti huro taji, nda gaabi koyni kan go kwaara ra no zuru ga dira ; ya dini ga iri wo si wongu sanni ra.

Sanno wo mana boro yan garu ganda, zama i ne kan ngey si hini ga goro nda woone wo, ba day i ga ngey kulu tuusu no, ngey mo ga du hari kan ngey te i se, zama hala ngey nan woone wo bisa, i ga hari kan jaase wone cine fo yeere koyne.

Sanno wo bon no jama fay. Jirbi iyye banda ga, Tuula kwaara habo kwaaro hane, kwaarey kulu kan doona ga ka kulu hala da Momosay kwaara borey. Waato kan zaaro koy ga kan Tuula borey kan habo ra , hari kulu kan ga ti Momosay kwaara boro, kulu kan ga alman neere, kulu i na a wane almaney ta a ga. Kan ngey mo koy ga to hu, i na sanno deede bonkoyno se. Hari jina kan i te, i mane sintin nda, kala wayborey kan ga ka ga hari ceeci kwaara ra ga. I nan hala alwaato kan i ga ka ga hari guru, kulu i kan i ra ga sobay ga hay, kala a follon nga mo a ma du ga koy ga ci sabbu se no i fanda. Kan a to hu a na misa deede, kwaara borey biney bi woga du fondo.

FITINA WAATE II

Fitina si boori zama sintna no boro ga bay, amma bananta si boro kulu kabe ra. KA`Tuula borey ma ngey wayborey wane alandaaba yago, kulu ngey mo koy ga fondo yan kosoray ga Momosay kwaara boro yan wi.

Canda - canda sobay ga du gaabi, kala i na wongo bambatandi. Wongo wo mana te alwaati kuuku kan Tuula borey sintin ga di a sanday hari jina day, i na i ganji i ma ka ga du hari kan ga

hanj, kala da i na i na kilo win gine da inne ka (12) dira hala i ga du ga du hari kanj ga hanj ga hanj, Taabo kanj ra i go nanj go day ga zaama waato kanj i na i kwaara boro dama damantez kanj gonda saha kayna wi wongo wo do, nda zanka buuna, borey kanj cindi na ngey fhundey faaba, zama i sayya say say kwaarey kanj ga maaney ra; hara wala wongyo masi koy ga i kokay; Amma hina - bano si hini diraw kuuku. Borey wo gaabo kulu ma na i bi kala fonday bonj, ba fii yanj i mana duwa. Nanj kulu kwaara ra, boro ga di almaney kanj goga furu furu, wala i goga ziya, wala cindo go ga taya saajo ra. Kanj fitina wo na i kwaara say; borey kanj du ga koma, dira kwaara ra, amma gaabo kulu mana koy kala wisili kwaara ra. Waato kanj i to no dini, a ra ga garu gaabo kulu sinda baani; hari kanj ga nanj i masi koy ga kwaara borey diisa, sabbu se no, i na batama zooru i se kwaara banda, nanj kanj i ga ngey bahunate.

Kanj i du batama dini, i na tanda yanj karu i se, i go ga i haggoy. Hanu kulu kanj ga hima ga kasiney, gompnanto go ga nga hina wono te, amma manti gompnanto hinne no, zama laabu waani yanj kande ngey gakasina. I na borgo yanj fay i se, gwaari, bankaarey mo i duwa. Amma hari follon boona na ga borey wo ga, kanj ga ti ngey ma ye ngey kwaara, zama no dini no i wane faey, almaney, nda i windey go. Wongo wo mana hari kulu cindi i ga, zama doori no a dogu i ga: Wana wana jinde kewbo kanj na boro zongu hin ka wi (200) i ra, gunde karu beero (cholera) nga mo 350 no a wi, nda heemarizo nga mo soboro laala sabbu se no ana zanka kayna boobo alandaba.

Wongo wo na zankey ganji i ma koy ga caw lokkol, a na kwaara bobo wi, aye ga talka tara sandandi ga tonton - jiiri fo banda ga kanj ga batama wo ra, han fo susubay ra, i bonkono na i marganu ga salen i se:

War di, jiiri fo nda handu yanj ne ya kanj iri na iri kwaara nanj, boro kulu si bay mata kanj nga kwaara ga hima nda cini na harey nda wongu ga iri ta nanj kanj iri go hunkuna, amma kaydiya fo summare no iri te tanday wo cire. Kaydiya taji fo mo no goga koy ga sintin day ga du iri mo ceecigompnanto ga a ma nanj iri ma ye iri kwaara ra ga du ga kay ga iri farey goy, iri ma du ga haggoy nda iri wane almiyaaley mo.

Amiiru sanno banda, boro hinka no salan boro ji na day, sanno kan a te ra no a ne :

Amiiruirkoy kan ni ci, amma amiiru hala ga ka sohon a ga cindi iri se, hala iri du iri baano, iri kwaara mana du baani, ya dini ga ba iri ga ye yan miile, kala gompanto ma jini iri se, nan kan ga ba hanse yan i ma diya i ma bay. Wone wo kulu banda ga, boro kulu no sinda iri ra nga kanse dala kan a ga ba du mi day nda, sonko fa a ma ne nga go taas day ga gisi nga huwo ra. Boro hinkanta sanno kan a toonandi ra no a ne :

Amiiru irkoy ma boriyandi ni ga, wallaahi iri ma ni sanno, amma ba iri ga soola ye yan se, kala da iri ma bay kan yanja banu Momosay kwaara borey do, koyne mo i ma iri almaney kan i sambu yeeti iri se. Kan i salan ga banu, Amiiru na i fondo goy a na sanku sambu mo kan da irkoy ba, da gompanto. Borey ka ga ngey zuure kulu nga sanno toonandi i do. Zirbi iyye banda ga, i du zuure yago kan i go ga batu- Amiiru na nga alkawala toonandi, zama a deede haro kulu kan goga ngey za gakay. Gompanto kambo mo do hare i na alkali sambu i se kan ne da handu hinka ngey ga gurgay ga i ha yaney bonza. Zaari ga bu, zaari ga tunu kala handu hinka to. Hala handu hinka wo ga koy ga banu sam sam, i na i kwaara hanse i se.

Hano kan gana yago goga te, sanga jingaru no i se kayna kayna no i sabay ga i dan mooto yan ra ga konday i wane kwaara ra. Hari kan ga nan i ma du dogoney ga tonton sabbu se no, gompanto konda i se Amerik Laabu ize taaci kan yan ga koy ga i ga hari ka`gati farimo fonday ra, lokkolo, baano, nda mata kan boro ga hini ga ni alzaka hawzu nda.

Boro taaca wo, hala ba i ga konday tuula kwaara ra, kala i na iri ci ino dondon jina, hari kan ga nan ngey madu ga maanu gumo borey kan ngey nda ga hima ga goy, amma wo ne wo kulu si ganji, ga kwaarey wo kan yan ka ngey bor ma ga, ga iri laabo wo ga, ga di ngey goyey sintiney ra sandey yan.

Sunday Kan BAANI CEECI

Koy SADI (peace corps) ga ku bay nda

BAANI ceeci koy wo ga di taabi boobo ngey wane goyey ra. Sorro jin na day, manti kala kwaara borey wane naana.

Waato kan, A, B, C, D, ka Tuula kwaara ra, borey ga hira hira i se no da i ceeci ga jama marganu, borey marganun jama si ka ga tu i se ; kulu si ganji i si far ga zama bgey no ba, ngey ma kande ngey gakasina waato kan i di kan kwaara borey si barmey, i koy ga di kwaara kyo, i ne kan ngey ga ba no, a ma kwaara borey kulu marganu ngey ma du ga i fahamandi haro kan kande ngey – kwaara koyo ne kan nga ma, amma da irkoy ga ba kala de sorro hinkanta kan ga kwaara kogo du ga jama kulu marganu boro jina kan na sanno sambu manti kala kwaara koyo bumbo.

Ay na war marganu no, zama annassarey wo kan ka iri kwaara wo ra ga du ga iri ga no, ceeci an ga war margu yano. Amma zarmey no ga ne harey si kaanu kala koy fata ra, ay war nan nday, zama i ga waani iri sanno gum gumo.

Boro jina kan salan, mana salan kala i kulu maga.

Iri ga saabu gumo Amiiru se kan na boro kuklu marganu hunkuna.

Iri na ha a ga jama wane marganu yano ? Iri di kan za iri ka kwaara wo ra, da iri na jin de dan borey ga, i si ka ga tu iri se, da iri ga ba iri ma kabe dan i wane goyey ra, iri ga di kan a si kaanu borey se. Kan iri ka kwaara wo ra, iri kano iri ma warga, zama iri di no kan wongu na war kwaara jwa, hina si war se, wone wo ban da ga iri ga ci war se kan ri hunu ga mooru, iri ban baayi kwaarayzo ra na iri ka, hala iri ga ba huro kwaarey ra bumbo kala iri ma kabe dake tira ga ka ze kan iri si boro kulu zamba, ya dini ma no iri ga iri ga iri wane goyey te ga boori ya dini ga iri mana bay hari kan a ga jaara iri se iri ma iri ma jan ga war ga a ma boori ay wo ay sanno me ne,

Ay calay gonda sanni i ga toonandi war do. A wane sanno banda ga, B – no na sanno sambu.

Amiiru, iri ga saabu ni se, iri ga borey kulu kan ka ga hanganu iri se mo, iri ga i fondo goy. Sanni kulu no ay si ci kan a ma na ci, amma ay wo lokkolo no, war ga bay mo kan war kwaara wo di doori boobo war gowo waate, hala ga ka sohon mo, zanka boobo ga no kan ga hima i ma du ay wane gakassinan Amma kan war bumbo kan ga ti i hayray mana kabe dan iri se, iri si hini ga hari kulu te wo dini banda ga, bonfeeray boobo goono

kanj ay hima ga te kanj ga hini ga jama wa sanday yanj, ay mana duway ga i te. Ay wo ay sanno me no ya.

Kanj c mo na sanno sambu, nga mo nanj na borey fondagoy nda tu yango jina.

Mata kanj ay cala na ci da, ay mo ay mana ka ne wo kala ay ma di mata kanj nda war yanj ga hini ga te hari kanj ga nanj zankey cawo ma boori. War ga bay kanj hunkuna, caw yanj no nanj borey na care yana, koy ne mo war wo war te albeeri yanj, ya dini ga, war izey de se no war goga ceeni, ya dini ga kanj gomnanto du ga lokkolo hanse, wa nanj iri ma kabe dan care kabe ra ga du ga zankey kanj cindi ga, ngey mo ma du ga du bayray ! Ay wo ay sanno me no ya. Kanj D mo na sanno sambu, i kala a kankamandi de no nga wane fondo ra

A cawo kulu kanj ay te, ay ma na te kala laabu goy borj. Boro kulu no ga bay kanj war kwaara borey goy nyano ga ti fari goy. Ya dini ga ay ga war ga war ma di mate kanj boro hima ga te kanj ga nanj boro faro ma hari gaayi, boro taaso ma zaada, a ma du ga kasu mo, wane wo kulu banda ga, hala ba hara ga te, koogay laale no war kwaara di, Laabo bu, ya dini ga, a ga hima nda no war ma maanu iri, iri du ga hara nda sanda gaarey care bande. Ay wo ay sanno kulu de noya.

Ay na jini ga sanno sambu, ay mana ga kokay amma hala ay ga du ga sanno yeeti ga no wae se, kala ay ma ci war se kanj ay wo, ay ka no ay ma du ga cabe war se mata kanj boro ga te ga sundurku soola nda, adaasa yanj nda mata kanj boro go te ga wa nooru batnun yanj. Wane wo kulu banda, nda ay caley ma ga, ay ga saabu bora kulu se nda tu yango kanj war ka ga te iri se, iri ga tammaha mo kanj hunkuna banda ga, iri ga ma care se. Kala de da Amiiru gonda sanni fo, wala kwaara borey, iri goga hanga nu war se. Kwaara borey ne kanj ngey na Amiiru nanj a ma salanj ngey nongoy ra.

Sanni kuuku kulu no ay si te kala a banu. Hunkuna banda a cara banda, boro kulu barmey.

Timi no sintina iri mana faham no, koy ne mo wo kan iri dan iri lakkaley ra de ga ti zamba ma ga de no war na iri ciiney ga du ga hagu iri se,

Amma manti war ma goy iri se sabbu se no war go ne wo. Koyne mo wo kan iri dan iri lakkaley ra ga ti mata kan war kooyey te iri waney se, no war ma ka soola ga te iri se hunkuna ga ti a me, war nda bora kulu ga ma care se, ya dini mo no war ga goy care bande.

BAANI CEECI KOY NDA

Kwaara borey ma care se.

Margana kan i te nan kwaara borey nda baani ceeci koy ma care se gumo, i goyey mo goga boori gumo.

Bon feere yan jina kan i sintin nda manti kala baano kambo do hare, wana wana heemarizo. Wongo kan nan tuula borey diri ga ngey huwey nan, to nan, subu yan zay batamey kulu ra, hari woone wo ma nan ga soboro candi hari kanga hini ga i wa heemarizo jonta sbbu se no i na kwaara borey kulu marganu ga i bonjey feeri i jina day i mana sintin nda kala mate kan sobora ma du gaabi manti kal, hala war si kula nda war batamey. Wo ne wo sabbu se, war masika hari ziibay no gaabi hala i ma marganu ga te bongu, wala kosandey harey mo war ma si i nan feerante, wone wa fulu ga saboro candi ya dini ga hala war ga ba war ma wa sobor wo, kala da war ma kani arcilla yan ra. Iri ga bay kan war ga war bon ha nan kan war ga du aricilla, hari wone wo kulu banda ga hari goono kan ra war hima ga war arcilley sufa alwaati kan ga war wa soboro wo.

Heemarizo banda ga, ay si war fahamandi kala doori laala fo bon kan na andunnya borey kulu Lakkaley sambu. Wo fo go doori laalo, dooro wo se no i ga ne Sida.

SIDA wo doori no kan sinda safari hala ga ka sahon. Mate no dooro wo ga te ga boro di.

I jina day alboro nda wayboro na ga hini ga dan car ga. Wone wo mo hala waybora wala albora i ra a fo gonda kulu nda i marganu nda car, kulu i ga hini ga dan care ga.

I hinkanta, wayboro kan gonda siida hala a ga yaari (hala a gonda gunde), kulu a ga hin ga dan izo kan go gunda ra ga.

I hinzanta hala boro kan gonda siida koy ga cabu, hala a dumbu da i mana siiney zargandi hala boro kan sinda siida koy ga cabu nda kulu a ga bora di.

I taacanta i na boro kan gonda siida piken nda i mana sana zargandi, da i koy ga boro fo gooru ndan a ga hina ga bora di. Mate no boro ga te ga wa doori laala wo ; kala day da boro hini boro bon, sanga boro ma kay alboro follan wa la wayboro follon ga.

I hinkanta, boro ma muraadu nda fuula kan se i ga ne condom, nga mo sorro follon no boro ga goy nda.

I hinzanta, boro ma haggoy nda guuru guurey ya dini mo no boro wane ce kursu kursu yaney ma si ba fonday bon.

Amma iri ga war fahamandi mo kan ma jwa, nda ga han da siida koy si nan siida ma boro di boro ma faakarey ga haaru, wala boro ma sida koy fo, si nan a ma boro di. Hala ay ga koy ay sanno banandi ay ga toonandi war do kan war masi hanganu borey kan ga ne dooro wo manti cimi no. A goono, nga mono a sinda safari.

Jirbi iyye fo cine kan i na i boney feeri jonte laaley wo bon, banda ga no i koy ga i boney hari kan ga ti farimo bon, hari jina day, I mane cabe i se kala mata kan i ga hima ga te i wane farey se kan ga nan i ma du ga hari gaayi , wone wo banda ga, i cabe i se mata kan i ga hima batama dan bungan nda care ga me ra, nda goy jiney yan, sanga dumi, jiney yan kan i ga hini ga curay iwy, nda doy gaarey da, i ne ga kande i se mo goy jiney taji yan kan i ga kay ga ngey farimo te nda.